

D E O D U C E
MEDITATIO S. EVANGELII

F E R I A E Q U A R T A E
NATIVITATIS
C H R I S T I
Additis S. Patrum dictis, Quæstio-

numq; aliquot ad uberiorem textus, cùm opus est explicatio-
nem, decisione, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M

In Regia Aboensi Academia.

P R A E S I D E

DN. A E S C H I L L O P E T R A E O
S.S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore.

Examini subiicit in Auditorio Majori horis solitis

Ad diem 18. Maii Anni 1649.

L A U R E N T I U S A N D R. F O R L U N D I U S
W E S T M A N N U S.

A

Chrysologus.

Quod fugit Christus fuit mysterii non timoris; fuit liberatio, non periculum creatoris:
divina fuit virtutis, non humanae fragilitatis: non fugit propter authoris mortem,
sed fugit propter seculi vitam. Nam qui mori venerat, quare fugeret mortem?

B

Cyprianus.

Christi netivitas à martyriis infantum capitur, ut ob nomen eius à bimatu & infra qui fue-
runt, necarentur. Christus enim non despexit suos milites, sed provexit; quibus
dedit ante triumphare quam vivere. Quos fecit capere sine concertatione victo-
riam. Quos donavit coronis, antequam membris.

A B O A E.

Excudebat Petrus Wald/ Acad. Typogr. Anno 1649.

Reverendis, Doctissimis & Humanissimis Viris.

DN. JOSEPHO MATTHIAE, Pastor i
ac Preposito in Kangasala celeberrimo.

DN. SEVERINO MATTHIÆ Birckalmanno,
Pastori in Nejekylä vigilansissimo.

DN. JACOBO PAULI RAUMANNO, Pa
stori in Viitula meritissimo, nutritio propensissimo.

DN. MARTINO THOMÆ Pastor in Ves
silax laudatissimo.

DN. HENRICO JOHAN: RAINENIO,
Pastori in Långelma impigerrimo.

DN. MAGNO CANUTI VVALLÆO
Symmijsta in Theustala fideliissimo.

Dominis Mæcenatibus, Fautoribus, Promotoribus,
& amicis suis ætatèm devenerandis, hanc medi
tationem Sacram reverenter & officiose
offert & dicat

LAURENTIUS A. FORLUNDIUS
Respondens.

FERIA QUARTA NATIVITATIS CHRISTI.

In Sancta & Summa Laudandæ Trinitatis Patris, Filii
& Spiritus Sancti Nominis.

Quare fremuerunt gentes & populi meditati sunt
inania, adstiterunt Reges terra, & Principes consultante
simul, adversus Dominum; Et adversus Christum ejus, dirum-
pamus vincula eorum, & projiciamus à nobis funes ipsorum.
Qui habitat in celis irridebit eos, & Dominus subsanabit eos,
canit Psalmista David Psal. 2. Quibus verbis Regius Psal-
mista prædictit, 1. impiorum hominum persecutio[n]es
clancularias & manifestas, non solum vulgi; sed etiam
Regum & Principum.. 2. Prædictit David consiliorum
& machinationum eorum eventum, quod sit futurus
vanus & irritus conatus, & non poterunt dirumpere
vincula Christi, & projicere à se funes ipsius, h.e. non
poterunt pro luctu in illum graſſari; sed tantum licebit,
quantum ipsis divinitus fuerit concessum. Prædictio[n]
nis utriusq[ue] veritatem ostendit hodiernum Evangelium.
Nos vero de Christi Regis nostri nativitate oppidò læ-
tantes, gaudium nostrum hoc consveto Psalmo signifi-
cemos, dicentes:

Dies est letitiae in ortu regali &c.

Oremus etiam Deum, ut hodiernum Evangelium ita medita-
tri queamus, ut cedat in nominis Divini gloriam, nobis in aug-
mentum & incrementum doctrina & bonorum operum, in spem
& fiduciam & tandem aeternam beatitudinem. Dicamus igitur
Pater noster, &c.

EVANGEL: Matth. 2. à versu 13. ad 19.

IN illo tempore apparuit Angelus Domini in somnis Joseph, dicens: Surge, & accipe puerum & matrem ejus, & fuge in Ægyptum: & esto ibi, usq[ue] dum dicam tibi. Futurum est enim, ut Herodes querat puerum, ad perdendum eum. Qui consurgens, accepit puerum & matrem ejus nocte, & secessit in Ægyptum. Et erat ibi, usq[ue] ad obitum Herodis, ut adimpleretur quod dictum est à Domino per Prophetam, dicentem: Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc Herodes videns, quoniam illusus esset à Magis iratus est valde: Et mittens, occidit omnes pueros qui erant in Bethlehem & omnibus finibus ejus, à bimatu, & infra; secundum tempus, quod exquisierat à Magis; tunc adimpletum est, quod dictum est per Prophetam Jeremiam dicentem: vox in Rama audita est; lamentatio, ploratus & ululatus multis. Rachel plorans filios suos, & noluit consolari; quia non sunt.

Evangelista Matthæus in recitato Evangelio histriam quandam refert, quomodo Angelus Domini, post discessum Magorum in suam patriam, apparuerat Josepho in somnis, ac dixerat ei: surge, & accipe puerum & matrem ejus & fuge in Ægyptum. Tempus etiam ei præscribens commemorationis in Ægypto, ut ibi esset usq[ue] ad illum terminum, quem Angelus diceret ei. Addit etiam Angelus causam fugæ, sc. quod Herodes insidias struit huic puerō, quærens occidere illum. Refert etiam

etiam Evangelista quomodo Josephus se gesserit accepto hoc mandato: quod consurrexerit, acceperit puerum & matrem ejus illa ipsa nocte, & aufugerit in Ægyptum, atq; ibi commoratus sit usq; ad mortem Herodis, & postea redierit. Atq; tum impletum esse dicit Matthæus quod dictum est à Domino per Prophetam: Ex Ægypto vocavi filium meum. Recitatâ hac Historia de fuga CHRISTI in Ægyptum, narrat Matthæus aliam historiam de Herode, ostendens verum esse quod Angelus prædictus Josepho: Herodem querere occidere puerum IESUM. Dicit autem Evangelista: Tunc Herodes videns se illusum esse à Magis iratus est valde, & mittens, occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem, & in omnibus finibus ejus ab imatu & infra. Et tunc inquit Matthæus, impletum est illud Prophætæ Jeremiæ: Vox in excelso audita est, lamentatio, ploratus multus; Rachel plorans filios suos, noluit consolari; quia non sunt. Admonet nos hoc Evangelium tertij Præcepti, ut simus obedientes verbo DEI. Excitamus etiam ad orandum: Libera nos à malo, ab omnibus nostris hostibus. Item ut oremus manè & vesperi: Sanctus tuus Angelus sit tecum &c.

P A R T E S.

- I. De fuga parentum IESU in Ægyptum.
- II. De tyrannide & crudelitate Herodis in innocentes pueros Betlehemiticos.

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & simpliciter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus Deus Pater noster cœlestis dilectissimus, nobis omnibus benedicat, cunctaq; utiliter & fructuose sedere faciat.

PARS PRIMA.

In quā meditamur.

I. Cujus consilio Joseph, cum

puero & matre aufugeret in Agyptum.. Hoc indicat Evangelista Matthæus dicens': Tunc Angelus Domini apparuit in somnis Josepho, dicens': Surge & accipere puerum & matrem ejus & fuge in Agyptum, & esto ibi usq; dum dicam tibi. Quasi diceret Evangelista: Josephus non cogitavit de aliqua fuga, ignarus enim erat periculi istius, in quo hic puer versabatur.. Constituit itaque Joseph domum redire Nazarenum sz. ad exercendum artificium quod didicerat. Quod enim fugerat & deseruerat domum & artificium suum, hoc fecit instigatu & consilio Angeli. (*Quæst. 1.*)

L. C. 1. Nemo temerè deserat patriam suam, domum suam, officium & vocationem suam; sed maneat in patria, in domo suâ, in officio & vocatione suâ, sicuti Ecclesia canit Psalm. 37. v. 3. 4. 5. 6. Quando verò non licet sine periculo vitæ ibi manere, artem, quam didicerit, exercere tum licet exemplo Josephi aliò fugere. Et CHRISTUS ad suos discipulos dixit: Matth. 10: 14. Cum persequuntur fieris vos in una civitate, fugite in aliam. David etiam fugiebat persequentem Saulem., I. Sam. 19. 10. Jacob videns Labanem iratum, fugit ab illo. Gen. 31: 2.

L. C. 2. Videmus officium bonorum Angelorum esse, ut vigiles sint, & custodes piorum. Quando nos dormim, & nos ante somnum DEO commendavimus dicentes': Sanctus tuus Angelus sit nobiscum, certissimum est quod apud nos sit, vigilet & caveat, ne Diabolus nos malo aliquo afficiat. Oportet etiam nos operam dare pietati, casti-

castitati: sicut Angeli ipsi puri & casti sunt spiritus'. Qui hactenus peccatis se contaminarunt, & impuritate suā hos sanctos viliges contristarunt, illi se emendent, ut ex illorum emendatione & recipiscentia vicissim gaudium capiant & lætitiam.. Est enim gaudium in cœlo super uno peccatore recipiscente, magis quām super nonaginta novem justis'. Luc. 15. L. C. 3. De apparitionibus & somnijs notandum, quod sicut non omnia somnia fallacia sunt & temeraria; sed quædam Divina & Angelica à DEO vel Angelis inspirata: Ita non omnibus habenda fides, non omnia somnia pro veris & divinis habenda, quod si aliquid contra verbum DEI faciendum, aut emittendum syadecant, nihil facienda sunt. Est enim verbum DEI certa pedibus nostris, & lumen semitis nostris'. Taliū m̄ somniorum observationem prohibet DEus Levit: 19, v. 26. & 31. Deut: 13, v. 1. 2. 3. Syr. 34, v. 2. & 7.

II. Quis jubeatur fugere.

Evangelista Matthæus dicit Angelum monuisse, ut Joseph fugeret unā cum puerō J E S U, & cum pueri matre Maria.. Totus hic sanctissimus Chorus jubetur fugere. Joseph erat curator JESU pueri, homo sanctus & probus & justus, sicuti Matthæus eum laudat Matth. 1: 19. Ipse puer JESUS sanctissimus & altissimi filius, ipsa virgo Maria sanctissima, inter omnes mulieres benedicta, & præcipuum apud DEUM gratiam invenisse dicitur ab ipso Angelo. Hi omnes jubentur ire in exilium, deserere suam patriam, domum, suum templum, & in Ægyptum, terram peregrinam se conferre.. Est autem exilium calamitosa vita, & apud peregrinos degere non exigua infelicitas. David de suo exilio etiam conqueritur.. Psal. 120, v. 5. 6. 7.

L. C.

L. C. Videmus sortem Ecclesiæ DEi, quantumvis n. sancta sit Ecclesia, tñ. cruci & afflictioni semper subjecta. Est subjecta fami & caritati annonæ. Jacob in Ægyptum, propter inopiam frumenti se contulit. Est subjecta persecutioni & crudelitati Tyrannorum, sicuti Joseph cum pñero & Maria in Ægyptum aufugere cogitur propter Herodis persecutionem. David ad vicinas gentes propter tyrannidem Saulis secedere coactus est. Jacob propter minas fratris Esau, in Mesopotamiam se confert. Non itaq; novi aliquid accidit, quando pñi crucem portare coguntur, quādo in exilium pelluntur, quando fame affliguntur vel alijs modis vexantur. Oportet nos p multas tribulationes intrare in regnum Dei. Act. 14.22. Et dulcissima est consolatio: cum affligimur, à Domino affligimur ne cum hoc mundo damnemur, 1. Cor. 11.

III. Quæ causa fugæ. Hæc indicatur ab Angelo his verbis: futurum enim est, ut Herodes querat puerum ad perdendum eum. Quasi dicaret Angelus: pie & sancte Joseph, non libenter excito te à tuo somno, mallem te esse in requie, verum temporis ratio aliud postulat, tempus adest pericolosum, quod tu quidem ignoras, ego v. illud probè scio, & missus sum à Deo, ut tibi indicem. Res autem seita habet: Herodes Rex crudelis & sanguinarius Tyrannus, iam novit hunc puerum esse natum & regem Judæorum proclamatum, ideoq; magnoperè timet dignitati suæ, eapropter insidiatur huic puerō, querens perdere eum. Cum autem non exactè cognitum habeat tempus nativitatis hujus pueri, futurum est, ut ex conjectura quadam interficiat omnes pueros Bethlehemiticos, quos putat illius esse atatis, cuius putat esse hunc puerum, Iacoq; tutissimum

mum est, ut discedas cum hoc puerō in terram peregrinam & ita evadas Herodis insidias. (A)

L. C. Sicut Herodes in fanti Christo insidiatur & perdere illum quærerit: ita Diabolus infernalis tyrañus & homicida Christianis insidiatur, mox ab illorum baptismo & in plantatione in Ecclesia Christi, circumit sicut leo rugiens quærens quem devoret. Verū Deus fidelis est. & nostri semper habet curam, nec sinit nos in illius laqueos incidere, ut ibi capiamur, sinit nos interdum cedere, sed erigit nos vicissim Psal: 37. Fidelis est Deus, non sinit nos tentari supra vires, sed faciens cum tentatione finem bonum ut possimus ferre 1 Cor. 10. Psal. 13.

IV. Obedientiam Josephi, Illam

describit Matthæus hoc modo: qui confurgens accepit puerū & matrem ejus nocte & secessit in Ægyptum, & erat ibi ad obitum Herodis, ut adimpleretur quod dictum est à Domino per Prophetam dicentem: ex Ægypto vocavi filium meum. Hic Propheta est Oseas, ipse enim ita scribit cap. II. v. 1. quando puer (inquit) Israel, dilexi eum, & ex Ægypto vocavi filium meum.

L. C. Deo placet obedientia magis quam sacrificium, sicuti Deus ipse per Samuelem respondit Sauli. Et quia Saul non erat obediens mandato DEI, privatur regno. 1. Sam. 15. Misit Deus Saulem ut interficeret peccatores Amalech, & pugnaret contra eos usq; ad internacionem eorum, sed Saul non audivit vocem Domini, sed conversus est ad prædam, contra mandatum DEI, hoc Domino displicuit; simus igitur obedientes mandatis DEI, quamvis repugnant carni, & sanguini nostro. Laudatur hoc nomine Patriarcha Abraham: qui vocatur pater creden-

tium, ideoq; à credentibus & fidelibus hominibus imi-
tandus est, ut cum eo in regno cælorum accusabamus.

SECUNDA PARS.

Fugam parentum Christi in Ægyptum in prima
parte audivimus: Herodis inmanem crudelita-
tem, & innocentium puerorum passionem in hac parte
contemplabimur.

In quâ meditamur:

I. Quæ causa crudelitatis He-

rodis in infantes. Hanc indicat Evangelista Matthæus his
verbis. Tunc Herodes videns, quoniam illuslus esset à
Magis, iratus est valdè, & mittens occidit omnes pue-
ros, qui erant in Bethlehem & in omnibus finibus ejus à
bimatu & infrà. Secundum tempus quod exquisiverat à
Magis. Refert Evangelista Matthæus in præcedentib;
in hoc capite, quomodo Magi venerant Hierosolymam
ad Regem Herodem, & quæsiverint ubi est nuper natus
ille Rex Judæorum, & quod Herodes illam interroga-
tionem ægerrimè tulerit, verùm nihilominus curaverit
per sacerdotes inquire de loco nativitatis hujus Regis, &
cùmaudiret illum nasciturum in Bethlehem, ablegavit
Magos eò, iuslītq; ut diligentè inquirerent de hoc pue-
ro, & postea reversi ad iē, referrent omnia. Simulavit
enim se quoq; velle hunc puerum visitare, & adorare
eum, cùm a. hæc fallacia ejus nō procederet. Magi non re-
verteretur ad illum, tum valdè irascitur & ut tamen hunc
puerum e medio tollere possit, omnes pueros Bethle-
hemitos & vicinos occidere statuit.

L. C.

L. C. Habemus exemplum & descriptionem illorum hominum, qui huic mundo sunt dediti & regnare cupiunt, quomodo illi quidvis facere audeant modo dignitatem suam retineant. Herodes audivit hunc puerum esse Messiam mundi, ducem populi, qui salvaret homines a peccatis suis, per quem Herodes etiam salvari potuisset. Verum Herodi magis curæ fuit mundana dignitas, quam æternæ vitæ hæreditas'. Tales in mundo adhuc repe- riri non est dubium. Caveat quisq; ne sit in illorum numero & consortio.

II. Ipsum factum crudele Herodis'.

Hoc Matthæus sic describit: mittens, occidit omnes pueros qui erant in Bethlehem. Magnam indicat Evangelista & inauditam crudelitatem Herodis'. Et quidem breviter illam Matthæus indicat, quasi non potuisset præ dolore modum occisionis infantum indicare, quomodo infantes in conspectu & amplexu parentum ab uberibus matrum per milites, vi abrepti, confossi, interfecti, secti in partes, impaci parietibus & terræ. (B) (2.3.4. Quest.)

L. C. i. Videmus, quomodo homo a Diabolo obsessus naturam humanam quasi exuat, & in bestiam degeneret. Omnes homines sana mentis infantulos diligunt, eorum simplicitate & innocentia delectantur, Herodes autem execratur infantes, & interfici curat. Talis etiam fuit Pharao in Ægypto Israëitarum pueros interficiens. Orandum autem est Deus ne tradat nos in reprehoram mentem, ne induremus corda nostra, ne ad crudelitatem degeneremus, habet illa omnino secum horribilem & miserabilem penam.

L. C. 2. Quis sit status Ecclesiæ in hoc mundo patet, ut ejus membra vel in exilium pellantur, sicut in prima parte vidimus in Josepho, puero JEsu & ejus matre: vel occiduntur, ut in hac parte videmus in innocentibus pueris. Hæc a. est consolatio Ecclesiæ quod omnia servient pijs in bonum, gladius, fames, mors, vita. Utique; Pretiosa est mors sanctorum in conspectu DEi. Momentanea levitas afflictionis, æternum gloriæ pondus parit. Pij quidem moriuntur per gladium impiorum, sed transeunt à morte invitam. Tyranni autem moriuntur & ex morte temporali trahuntur in æternum supplicium, in stagno ardenti sulfure & igne, in tenebras exteriores, ubi est fletus & stridor dentium.

III. Prophetiæ impletionem

in hoc infanticidio. Tunc impletum est (inquit Matthæus) quod dictum est per Jeremiam Prophetam cap. 32.

L. C. Deprehendimus in hac secunda parte, uti etiam in prima idem observari licet, quomodo Novum Testamentum magni faciat Vetus T. & confirmet illud, recensendo facta quædam quæ in V. T. fuerunt prædicta, vel claris verbis, vel typis & figuris. Fuga CHRisti in Ægyptum, & reditus ejus prædictus fuit per typum Israëlitarum descendenterum in Ægyptum, & inde redeuentium, Osee 11. Cap. Infanticidium hoc Herodis & lamentatio, plorat & ejulatus Bethleemitarum, prædictus fuit per typum abductionis filiorum Israël in captivitatem Babyloniam & per ploratum illorum qui tunc remanebant, ideoque utrumque Testamentum in honore habendum, legendum, audiendum, meditandum, Omnia enim quæ scripta sunt, in nostram doctrinam scripta sunt. Rom. 15.

DEUS

DEUS cuius in hodierno die praeconium innocentia Marty-
res non loquendo, sed moriendo confessi sunt, omnia in nobis
vitiorum mala mortifica, ut fidem tuam quam lingua nostra
loquitur etiam moribus, vita fateatur, per Dominum nostrum
IESUM CHRistum. Amen.

Benedictio & Claritas, & Sapientia, & gratiarum actio, & honor, & virtus
& fortitudo DEO nostro in secula seculorum, Amen. Apocal. 7: 12.

QUÆSTIONES.

I.

Cur DEUS filium suum in Ægyptum fugero voluit? Respond.

Etiamsi plures possint esse causæ fugæ in Ægyptum, tamen hæc sufficit, quod divina sic voluit providentia. Et in textu dicitur ideo in Ægyptum filium DEI fugisse, ut adimpleretur quod dictum est à Domino per Prophetam Oleariam videlicet cap. II. dicentem: Ex Ægypto vocavi filium meum. Hanc enim Prophetiam de Christo accipiendam certissimum est. Impletum n. est in CHRISTO quod dictum est de Israële: fuerunt n. Israélitæ ea in re typus Christi, omnia igitur acta Christi consentiunt cum Prophetarum vaticinijs, quare pro mundi Salvatore est agnoscendus.

2. An DEUS injustus sit, ex eo quod permiserit innocentia pueros trucidari? Neg.

I. Enim Quod ad pueros istos attinet, quamvis innocentia sint coram mundo, erant tamen illi omnes in peccato originali concepti & nati, quare semel illis erat moriendum. Cum autem circumcisi & infœdus atque gratiam DEI, propter Messiam recepti essent, nihil illis hæc calamitas nocuit, digni enim effecti sunt Martyrio, ut

propter CHRistum jugulati, morte sua testarentur Christum mundi Salvatorem esse natum, propter quem ipsi interficiebantur. Neq; CHRISTus ideo periculo sese subduxerat, ut alios eidem involveret; sed eam ob causam diutius vivere voluit ut deinde acerbissima & innocentissimâ suâ morte in cruce; & hos pueros, & reliquos etiam mortales, qui in ipsum crediderant, aut credituriebant, ab æterna damnatione liberaret.

3. An Satellites Herodis trucidantes innocentes coram mundo pueros in culpa sint, non minus quam Herodes ipse? Affir.

Potius enim ipsis moriendum fuisset, quam tam inustum mandatum exequendum. Et dolendum est quod impi servi & officiarij, in rebus pravis sint prompti, in bonis & justis negotijs conficiendis ignavissimi. Quatenus se extendat servorum obedientia dominis carnalibus praestanda, indicat Apostolus ad Ephefios Cap. 6. v. 5. Servi (inquit) obedite dominis carnalibus cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut CHRISTO. Non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes: Sed ut servi CHRISTI, facientes voluntatem DEI ex animo, cum bona voluntate. Servientes Dominum & non hominibus, scientes, quoniam unusquisque quodcunq; fecerit bonum, hoc recipiet a Domino sive servus sive liber.

Però obedientia hominibus debita egregie describitur Act: Cap. 5. Ubi S. Lucas commemorat quomodo princeps Sacerdotum arguerit Apostolos dicens: Præcipiendo præcepimus vobis, ne doceretis in nomine isto; & ecce, replevistis Jerusalem doctrinâ vestram, & vultus introducere super nos sanguinem hominis istius

istiis. Respondens autem Petrus & Apostoli, dixerunt;
obedire oportet Deo magis quam hominibus'. Da-
vid improbat ~~DO EGI~~ ID UME I servi Saulis factum, an-
nunciantis Sauli, & dicentis: venit David in domum Abi-
melech, & percutientis sacerdotes Domini i. Sam: 22.
Contra hunc composituit David Psalm: 52. exprobrans ei
hoc factum, & mala precans. Quid gloriaris (inquit) in ma-
litia qui potens es. Tota die infortuniū excogitavit lingua
tua, sicut novacula acuta fecisti dolum, dilexisti malum
magis quam bonum, iniqtatem magis quam loqui æqui-
tem. Sela... Dilexisti emnia verba deglubendi lingua do-
losa: propterea Deus contundet te, & evellet te de taberna-
culo tuo, & radicem tuam de terra viventium Sela. Luthe-
rus hæc ita explicat quatuor poenas recenset Psalmista, qd
nō sit habitur domum, non facultates, non locum tutum
in urbe, vel in regione. Pergit autem David in Psal-
mo, dicendo: videbunt justi & timebunt, & super eum
ridebunt & dicent, ecce, vir qui non posuit Deum adju-
torem suum; sed speraverit in multitudine divitiarum
suarum... Et potens erat infortunium parare. Cogi-
tent, ergo servi quando mittuntur ad effundendum sang-
vinem, an justè id fiat, vel non... Neq; enim imperan-
tes injusti soli plectuntur; sed etiam consentientes. Ita
Paul: ad Rom: i. non solum qui tacent mandando & im-
perando; sed etiam consentiendo & exequendo digni-
funt morte.

4. An Magi in culpa fuerint, quod Herodes ira-
tus, pueros occideret? Neg.

Herodes enim antea penes se concluserat, quod
vellet CHRISTum è medio tollere: Et si id nequiret
aliter

aliter, vel per necem omnium ejus loci puerorum. Hoc impium propositum, cum divinitus impediret, causam dedit isti iræ. Nisi impius & planè excæcatus fuisset, debebat ex eo, quod magi non revertebantur, magis admoneri, quid divinitus gereretur, ut certo desisteret, ne contra voluntatem D E I pugnaret, quam ad istum furorem accendi, ut hac sœvina grællaretur in innocios.

Ad hunc modum qui in sanguinem innocentem hodiè sœviunt, causam accipiunt ex eo, quod cupiunt verbi D E I cursum impedire. Hic impius conatus est in culpa, non illi qui verbum D E I mundo proponunt. Prædicandum est Evangelium D E I ex præcepto C H R isti, qui hoc facit, magistratum quantum in se est non irritat, sed Christo præcipienti ministrat. Sed huic prava concupiscentiæ vitio irarum causas sumunt impij, unde debent pænitentiam agendi sumere materiam. Qui calci frigidam infundit, æstum quidem excitat: Sed quantum in se est, non incalefcendi, sed magis frigidi occasionem præstat. Quod autem hic lapis infusione frigidæ aquæ magis incalefcit, causam habet & culpam ex se ipso, ita planè impij irascendi & sœviendi causas non aliunde, sed ex se ipsis accipiunt.

